

A rádióvevőberendezések Magyarországon 1927-ben.

Récepteurs radiophoniques en Hongrie, 1927.

Résumé. En 1927, la station hongroise de broadcasting a poursuivi avec succès son activité. Les programmes, fournis par la „Magyar Telefonhírmondó“ et la Société anonyme de radio, ont été émis par le poste de Csepel, d'une puissance de 3 kilowatts, géré par l'Administration des Postes.

Le nombre des récepteurs a augmenté de 23.785 (40·0%); à la fin de 1927, les bureaux de poste ont enregistré 83.314 abonnés.

Par rapport à 1926, le nombre des programmes s'est élevé de 607 (3·1%); il a été au total de 2.556. Il y a eu 35 changements de programme. Le nombre des auditions n'ayant pu avoir lieu a été de 22.

Les tableaux ci-dessous présentent les données détaillées.

*

A nagyközönség szórakoztatására és ismereteinek bővítésére rendelt magyar broadcasting leadóállomás az 1927. évben is zavartalanul folytatta működését. Megfelelő műsorokról a Magyar Telefonhírmondó és Rádió Részvénytársaság gondoskodott, melyeknek továbbítása a m. kir. Posta kezelésében álló Csepelen elhelyezett 3 kilowattos leadóberendezés segítségével történt.

A műsorok felvételére szolgáló berendezések száma egy év leforgása alatt 23.785-tel, vagyis 40·0%-kal szaporodott s ez év végén a postahivataloknál 83.314 előfizető volt nyilvántartva. Az év folyamán érvényben álló rádióvevőberendezések létesítésére és fenntartására kiadott engedélyek számának havonkinti változása ebben az évben is a tavalyi viszonyokhoz hasonlóan alakult. A rádióengedélyek havi átlagos szaporulata 3·3%-ot tett ki. A nö-

vekedés aránya a téli és kora tavaszi hónapok kedvező vételi viszonyai között jóval meghaladja a havi átlagot s a maximumot az előző évhez hasonlóan februárban érte el, amikor az engedélyek száma 5.174-gyel gyarapodott, ami 8·3%-os növekedésnek felel meg. Ennek a viszonylag erősebb arányú emelkedésnek előidézésében valószínűleg közrejátszott az a körülmény is, hogy az orvhallgatók számának csökkentése céljából a főváros lakosságát ebben a hónapban írták össze. A rádió iránti érdeklődés a nyári hónapok alatt szokott a legjobban megcsappanni, melyekben — mint ismeretes — a rádió vételre a legkedvezőtlenebb légköri viszonyok uralkodnak. A rádióelőfizetők havonkinti gyarapodásának ez a hanyatlása ebben az évben is bekövetkezett, sőt a nyári hónapokban növekedés helyett még meg is fogyatkozott a rádióhallgatók száma. Júliusban kisebb (0·4%), a rákövetkező augusztusban nagyobb (1·5%) mértékben csökken az érvényben levő rádióengedélyek száma. Szeptemberben már némi — 1·2%-os — emelkedést tapasztalhatunk, ennek ellenére azonban a rádióelőfizetők száma még mindig nem éri el a júniusi létszámot. A növekedés csak októberben indult meg erősebb ütemben, amikor nemcsak a nyári hónapok alatt szenvedett veszteség tűnt el, hanem júniushoz viszonyítva már némi — 1·5%-os — emelkedés is mutatkozik. A rádió vételre kedvezőbb november és decemberben pedig a növekedés aránya 4·2, illetőleg 4·9%-ra emelkedik.

A fővárosi vevőberendezések az év folyamán 30·9%-kal, az ország többi részén levő berendezések 49·7%-kal szaporodtak. Az ország különböző részein lakó rádióelő-

I. A rádióvevőberendezések engedélyeseinek száma Magyarországon.

Nombre des abonnés des récepteurs radiophoniques en Hongrie.

Terület Territoire	Engedélyesek száma ¹⁾ — Nombre des abonnés au Radio ¹⁾															
	1925		1926													
	XII. 31	XII. 31	I. 31	II. 28	III. 31	IV. 30	V. 31	VI. 30	VII. 31	VIII. 31	IX. 30	X. 31	XI. 30	XII. 31		
Budapest .	8.834	30.877	32.753	35.908	36.577	36.742	36.660	36.896	37.008	36.922	37.009	37.679	38.784	40.408		
Vidék Province .	8.093	28.652	29.727	31.746	33.503	34.796	38.364	38.241	37.823	36.759	37.548	38.585	40.659	42.906		
Összesen Total :	16.927	59.529	62.480	67.654	70.080	71.538	75.024	75.137	74.831	73.681	74.557	76.264	79.443	83.314		

¹⁾ Az I—VI. hónapoknál helyesbített adatok. — Pour janv.—juin, chiffres rectifiés.

fizetők nagyobb arányú gyarapodása folytán az év végével Budapestnek és a fővároson kívül lakó hallgatóknak egymáshoz való számaránya is megváltozott. Az előző év végén ugyanis a rádióelőfizetőknek több, mint fele, pontosan 51·9%-a a főváros lakosaiból került ki, az 1927. év végével az arány 48·5%-ra szállott alá, míg az ország egyéb városaiban és községeiben lakó rádióhallgatók aránya 48·1%-ról 51·5%-ra emelkedett. Az egyes vármegyei törvényhatóságokat tekintve, aránylag legnagyobb növekedést Csanád-Arad-Torontál, Borsod-Gömör és Kishont közigazgatásilag egyelőre egyesített vármegyék, valamint Bács-Bodrog és Bihar vármegyék mutatják fel, ahol a rádióvevőberendezések száma egy év alatt több, mint kétszeresére növekedett. A legkisebb volt a rádióelőfizetők szaporodása Pest-Pilis-Solt-Kiskun, továbbá Abauj-Torna vármegyékben, ahol a gyarapodás aránya 35·7, illetőleg 37·9%-ot tett ki. Az évi növekedést illetőleg a városi törvényhatóságok közül a rádióberendezések tekintetében meglehetősen elma-

radott Hódmezővásárhely tűnik ki, ahol a kiadott engedélyek száma szintén kétszerese fölé emelkedett. Mellette Baja városában tapasztalhatjuk aránylag a legnagyobb emelkedést (71·8%). A legkisebb volt aránylag a rádióengedélyek számában a növekedés Kecskeméten (65·3%) és Sopronban (53·0%).

Az 1927. év végével — mint említettük — 83.314 rádióvevőberendezés volt az ország területén használatban, vagyis minden 10.000 lélekre 98 rádió esett (1926-ban 70). A berendezéseknek 45·6%-a a vármegyei és 54·4% (1926-ban 56·8%) a városi törvényhatóságokra jutott; a lélekszámhoz viszonyított arány az előbbieknél 55-öt (1926-ban 37) s az utóbbiaknál 288-at (1926-ban 218) ad ki. A vármegyéknél általában változatlan a sorrend. Pest vármegye áll továbbra is az első helyen, mely pozícióját a főváros környékén levő községek nagyszámú rádióelőfizetőinek köszönheti s ahol minden 10.000 lakos közül 172-nek volt rádiója (1926-ban 128). E mellett legjobb talaja van a rádióknak a dunántúli ré-

II. A rádióvevőberendezések törvényhatóságoknti megoszlása.

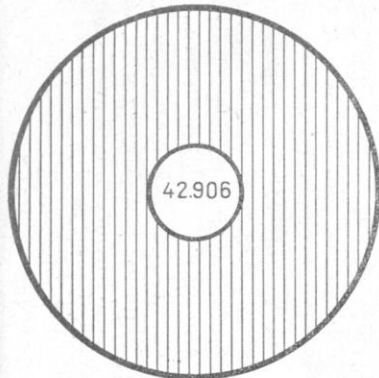
Répartition des récepteurs radiophoniques par comitat et ville municipale.

Törvényhatóság Comitats et villes municipales	Kiadott engedélyek				Törvényhatóság Comitats et villes municipales	Kiadott engedélyek									
	Permissions accordées					Permissions accordées									
	számszerint nombre		10.000 lakosra esett — propor- tion pour 10.000 habitants			számszerint nombre		10.000 lakosra esett — propor- tion pour 10.000 habitants							
	1926	1927	1926	1927		1926	1927	1926	1927						
é v v é g é n à la fin des années ci-dessus								é v v é g é n à la fin des années ci-dessus							
Vármegyék — Comitats					Zala	428	668	11·6	17·9						
Abauj-Torna	58	80	6·2	8·5	Zemplén	133	233	8·9	15·5						
Bács-Bodrog	67	168	6·6	16·4	Vármegyei törvényható- ságok összesen										
Baranya	245	376	9·8	15·0	Comitats au total . .	25.704	38.004	37·2	54·5						
Békés	647	1.269	19·7	38·3	Városok — Villes										
Bihar	162	337	9·3	19·2	Baja	117	201	61·1	105·1						
Borsod, Gömör, Kishont	253	529	8·7	18·1	Budapest	30.877	40.408	332·5	435·6						
Csanád, Arad, Torontál	221	517	12·3	28·7	Debrecen	547	810	51·0	75·0						
Csongrád	247	429	16·2	27·9	Győr	397	675	77·6	131·6						
Fejér	964	1.244	40·0	51·1	Hódmezővásárhely . .	95	205	15·3	32·9						
Győr, Moson, Pozsony	409	645	25·9	40·4	Kecskemét	242	400	31·1	51·0						
Hajdu	166	258	9·1	14·0	Miskolc	196	353	33·5	60·1						
Heves	666	1.137	22·0	35·5	Pécs	255	455	54·1	96·5						
Jász-Nagykun-Szolnok	1.312	2.006	31·8	48·1	Sopron	406	621	111·9	170·2						
Komárom, Esztergom .	830	1.351	45·9	74·0	Szeged	368	657	29·8	52·9						
Nógrád, Hont	522	928	23·7	41·8	Székesfehérvár	325	525	82·2	132·5						
Pest-Pilis-Solt-Kiskun .	15.771	21.397	127·7	171·7	Városi törvényhatósá- gok összesen										
Somogy	506	832	13·2	21·5	Villes municipal. au total	33.825	45.310	218·0	287·8						
Sopron	272	400	18·1	26·4	Összesen — Total . .	59.529	83.314	70·4	97·8						
Szabolcs, Ung	321	582	8·5	15·2											
Szatmár, Ugocsa, Bereg	54	105	3·6	7·0											
Tolna	370	717	13·5	25·9											
Vas	569	921	19·7	31·7											
Veszprém	511	875	20·6	35·0											

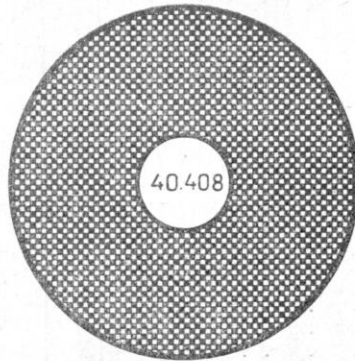
A RÁDIÓENGEDÉLYEK SZÁMA.

Nombre des abonnés de Radio.

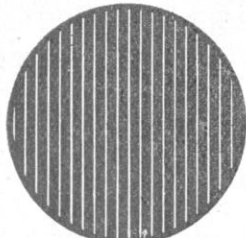
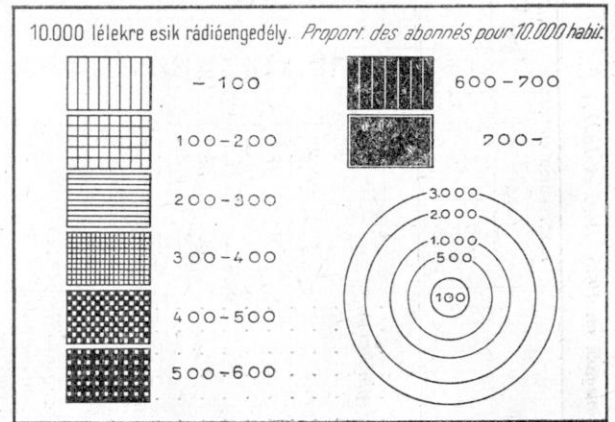
1927.

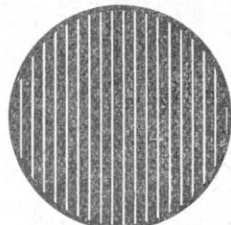
Magyarország Budapest nélküli. *Hongrie, sauf Budapest.*

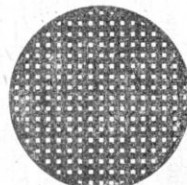
Budapest.

Újpest.

Kispest

Pesterzsébet

Pestszentlőrinc.

Budafok.

Debrecen.

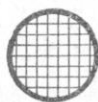
Csepel.

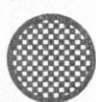
Győr.

Szeged.

Sopron.

Rákosszentmihály.

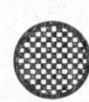
Székesfehérvár.

Szolnok

Pécs.

Pestújhely.

Kecskemét.

Cegléd.

Szombathely.

Miskolc.

Békéscsaba.

Vác.

Nagyrévény.

IV. A rádió közvetített előadások az 1925., 1926. és 1927. években.

Auditions radiophoniques en 1925, 1926 et 1927.

A közvetítés tárgya <i>Désignation</i>	A közvetített előadások — <i>Auditions radiophoniques</i>					
	1925		1926		1927	
	szám szerint <i>nombre</i>	%	szám szerint <i>nombre</i>	%	szám szerint <i>nombre</i>	%
Cigányzene — <i>Musique de tziganes</i>	1	1·3	135	6·9	286	11·2
Filharm. és szimf. hangverseny — <i>Concerts philharm. et symph.</i>	2	2·5	29	1·5	101	4·0
Gramofon-Phonola — <i>Grammophone-Phonola</i>	—	—	57	2·9	141	5·5
Hangverseny — <i>Concerts</i>	12	15·2	121	6·2	269	10·5
Istentisztelet — <i>Services religieux</i>	6	7·6	74	3·8	87	3·4
Jazz-band — <i>Jazz-band</i>	—	—	78	4·0	130	5·1
Kamarazene — <i>Musique de chambre</i>	—	—	39	2·0	11	0·4
Katonazene — <i>Musique militaire</i>	30	38·1	38	2·0	17	0·7
Kórus — <i>Choeurs</i>	2	2·5	8	0·4	15	0·6
Könnyű zene — <i>Musique légère</i>	—	—	22	1·1	34	1·3
Külföldi átvitel — <i>Musique transmise de l'étranger</i>	—	—	11	0·6	15	0·6
M. kir. Operaház — <i>Opéra royal hongrois</i>	9	11·4	65	3·3	46	1·8
M. kir. Operaház kamarazenekara — <i>Orchestre de musique de chambre de l'Opéra roy. hongrois</i>	—	—	84	4·3	136	5·3
Operaelőadás a Studióból — <i>Représentat. d'Opéra, par le Studio</i>	—	—	5	0·3	13	0·5
Operaházi tagok szerepe — <i>Membres de l'Opéra ayant chanté</i>	7	8·9	108	5·5	122	4·8
Operetteelőadás a Studióból — <i>Représentat. d'opérette, par le Studio</i>	—	—	14	0·7	21	0·8
Szabadtéri közv. nyilv. helyről — <i>Emissions de places publiques</i>	—	—	—	—	4	0·1
Szórakoztató, tudományos előadások, mese — <i>Conférences pour distraire, conférenc. scientif., contes</i>	2	2·5	759	38·9	902	35·3
Színmielőadás a Studióból — <i>Représentat. de comédie, par le Studio</i>	—	—	39	2·0	100	3·9
Tarka vidám est — „ <i>Soirées gaies</i> “	2	2·5	22	1·1	25	1·0
Trio, quartett és quintett — <i>Trio, quartette et quintette</i>	2	2·5	154	7·9	28	1·1
Városi színház — <i>Théâtre de la Ville</i>	2	2·5	17	0·9	5	0·2
Vigadó — <i>Redoute</i>	—	—	—	—	1	0·0
Zeneművészeti Főiskola — <i>Haute Ecole de Musique</i>	—	—	30	1·6	22	0·9
Zeneműv. Főisk. Nemzeti Zenede tanárai — <i>Professeurs de la Haute Ecole de Musique et de l'Institut. Nation. de Musique</i>	2	2·5	40	2·1	25	1·0
Összesen — <i>Total</i> :	79	100·0	1.949	100·0	2.556	100·0

az operai tagoktól és a zenekartól fosztotta meg a rádió tervbe vett előadását, 8 esetben kényszerítette a vezetőséget más műsorszám kitűzésére. A szereplők betegsége miatt 4 esetben változott meg a műsor. A m. kir. Operaházban szereplő művészeknek rádiót tiltó szerződése miatt 3 esetben kellett más műsorról gondoskodni. A rossz idő 3, vonalhiba 1, egyéb okok 4 esetben akadályozták meg a tervbe vett műsor leadását és egy műsorváltozás előidézójéről nincsen tudomásunk.

Az 1927. év folyamán hirdetett és elmaradt rádió előadások összes száma 22 volt. A szereplők elmaradása itt 7 esetben, a zivataros időjárás 6 esetben akadályozta meg a leadást. A Studióban tartott próbák miatt 3 alkalommal, kísérletek miatt 1 alkalommal és egyéb okok miatt 4 alkalommal maradt el az előadás. Végül a tech-

nikai berendezés tökéletességét és a m. kir. Posta részéről mellette alkalmazott személyzet szakismeretét dicséri az a körülmény, hogy vonalhiba csak egyetlen esetben akadályozta meg a tervbe vett műsorszám leadását.

A külföldi viszonyok megvilágítására s ezzel kapcsolatban Magyarország helyzetének megítélésére 10 külföldi állam idevonatkozó adatai állanak rendelkezésünkre. Az alábbi adatok az 1927. évvégi állapotot tüntetik fel s az 1000 lélekre eső rádióvevőberendezések számát mutatják:

Svédország	53·6
Nagy-Britannia	53·0
Dánia	44·8
Ausztria	43·0
Németország	32·0
Norvégia	22·1

Svájc	15·9
Cseh-Szlovákia	15·2
Magyarország	9·8
Finnország	8·8
Belgium	4·6

Adatainkból megállapíthatjuk, hogy hazánkban a rádió terjesztése terén még elég sok a tennivaló. A rádió népszerűsítése érdekében az 1927. év folyamán intenzívebben meg is indult a propaganda, mely

remélhetőleg meg fogja hozni a kívánt eredményt. E mellett rövidesen üzembe helyezik a jelenleginél jóval nagyobb leadóképességű állomást is, mely a detektoros készülékek használata révén aránytalanul olcsóbbá teszi az ország távolabbi részein a rádió élvezetét. Ilyen körülmények között minden reményünk meg lehet tehát arra, hogy jövőre a rádióelőfizetők számának nagyobb arányú emelkedéséről számolhatunk be. *Várszeghy János dr.*

Magyarország gépjárműállománya.

Effectif des véhicules à moteur de Hongrie.

Résumé. En février dernier, on a mis en circulation 464 véhicules à moteur et on en a retiré 139; l'accroissement effectif a été de 325, soit 1·8%, contre 1·2% au mois précédent.

Fin février, les automobiles ont formé 71·7% de l'effectif total, et les motocyclettes, 28·3%, contre 72·6%, respectivement 27·4%, à la fin de janvier. De la totalité des véhicules à moteur, 59·2% circulaient à Budapest (en janvier 59·1%).

*

Az ország gépjárműállományának február havi növekedése már nagyobb arányú volt, mint az előző hónapban. Február hó folyamán ugyanis 464

gépjárművet helyeztek forgalomba, míg a forgalomból 139 járművet vontak ki. Ezek szerint a tényleges szaporulat 325 darab volt, mely az előző havi 1·2%-os növekedéssel szemben 1·8% emelkedésnek felel meg. Az autók e havi 0·7%-os szaporodása mellett, mely némileg alatta marad az előző havinak (0·9%), különösen feltűnő a motorkerékpárok állományszámának növekedése, mely a január havi 1·9%-kal szemben 4·6%-ot tett ki.

A február havi változások után automobil volt az ország gépjárműállományának 71·7%-a (72·6%) s motorbicikli 28·3%-a (27·4%). Területi szempontból tekintve, az egész gépjárműállomány 59·2%-a (59·1%) Budapesten volt forgalomban.

Magyarország gépjárműállománya a hónap végén.

Effectif des véhicules à moteur en Hongrie, à la fin du mois.

Állomány Effectif	N o m b r e d e s								A gépjárművek összes — Automob. et motocycl. au total
	A személykocsik aut. à personnes	A teherkocsik a. camions	Az autóbuszok autobus	A bérautók — aut. de louage	Az egyéb gépkocsi- csik — autres autos	A gépkocsik ösz- szes — automob. bilés au total	motocyclettes		
							A mellék- üléssel — à 2 person.	A mellék- üléssel nél- küli — à 1 person.	
s z á m a									
1928. I.	8.221	2.918	392	1.107	485	13.123	662	4.336	18.121
1928. II. { forgalomba került — mis en circulation	129	51	26	7	20	233	35	196	464
	99	30	2	5	3	139	—	—	139
"Ebből" — Dont à Budapest	8.251	2.939	416	1.109	502	13.217	697	4.532	18.446
	4.584	1.662	117	850	366	7.579	391	2.957	10.927